

Riktlinjer för den finansiella verksamheten

Riktlinjer

Diarie-/dokumentnummer: KS2021/0266
Beslut: 2021-03-31 (KS §64/2021)
Beredande politiskt organ: Kommunstyrelsen
Ersätter tidigare beslut: 2013-11-13
Giltighetstid: 2023-12-31
Dokumentansvarig: Ekonomi- och kvalitetsenheten
Senast uppdaterad av: Pia Jakobsson

Innehållsförteckning

1. Inledning, syfte och relation till andra styrdokument	3
2. Mål	3
3. Riktlinjer	3
Risker och riskhantering	3
Derivatinstrument	4
Tillåtna motparter, långfristig lånefinansiering	5
Utlåning till bolag	5
Likviditet och finansiella tillgångar	5
4. Intern kontroll	6
5. Uppföljning och rapportering	6
6. Levandegöra	6

1. Inledning, syfte och relation till andra styrdokument

Kommunfullmäktige har i finanspolicyn delegerat till kommunstyrelsen att fatta beslut om riktlinjer för den finansiella verksamheten.

2. Mål

Inom ramen för kommunallagens bestämmelser ska upplåning ske till så låg kostnad som möjligt och de egna medlen placeras så att god avkastning erhålls. Med beaktande av de riskbegränsningar som anges i finanspolicyn och i dessa riktlinjer är målsättningen att uppnå bästa möjliga finansnetto.

- Kommunkoncernen ska hålla god betalningsberedskap.
- Kommunen ska finansiera sina helägda bolag.
- All långfristig upplåning ska grundas på beslut fattade av kommunfullmäktige.
- Upplåning ska ske till betryggande säkerhet och utan spekulativa inslag.

3. Riktlinjer

Risker och riskhantering

Risker uppkommer i all finansiell verksamhet. En aktiv finansförvaltning skapar möjligheter att hantera dessa risker rationellt. Riktlinjer för riskhantering:

- valutarisk - värdetförändring av en valuta i förhållande till andra valutor
Kommunkoncernen skall inte ta några valutarisker.
- kreditrisk - motpartsrisk – risken att en motpart inte fullgör sina förpliktelser
Motpartsrisken begränsas genom att godkända motparter är fastställda.
- likviditetsrisk – risken att kommunkoncernen saknar likvida medel för betalningar.
Likviditetsrisken begränsas genom tillgången till checkräkningskredit och genom att låneportföljen byggs upp med en jämn förfallostruktur.
- ränterisk (räntebindning) – risken för negativ effekt på kommunens räntenetto på grund av förändringar i det allmänna ränteläget.

För att begränsa ränterisken ska räntebindningstiden för olika lån spridas över tid. För enskilda lån bör den inte överstiga tio år. Räntebindningstiden får ändras inom angivna gränser genom att använda godkända derivatinstrument. Genomsnittlig räntebindningstid får variera mellan 2 och 4 år.

Andel lån som förfaller inom ett år får inte överstiga 50 procent. Spridning av räntebindningstid/förfall ska eftersträvas.

- finansieringsrisk (kapitalbindning) – risken att kommunen inte kan refinansiera sina lån när så önskas eller ta upp ny finansiering på marknaden när behovet uppstår
 - kreditmarginalrisk (marginalbindning) – negativ effekt på kommunens räntenetto på grund av förändringar i kreditmarginaler

Genom följande åtgärder minimeras dessa risker:

- Kommunen ska hålla löpande checkkredit eller lånelöfte på minst 300 Mkr. Vid finansiering av stora projekt skall huvuddelen av den planerade upplåningen säkras med lånelöften från presumtiva långgivare.
- Kommunens lån ska ha en förfallostruktur där lånen förfaller jämnt över åren. Den genomsnittliga kapitalbindningen får inte understiga 2 år. Inom en rullande 12-månadersperiod bör högst 30 procent av låneportföljen förfalla till betalning
- Nettoförfall av lån överstigande 200 MSEK under en period av 5 bankdagar ska undvikas.

Derivatinstrument

För samtliga derivatinstrument gäller att de endast får användas under förutsättning att det finns en koppling till underliggande position. De får endast användas för att minska och sprida riskerna inom givna mandat.

Vid användning av finansiella instrument ska kommunen förstå instrumentens riskprofil och hur instrumentet ska hanteras redovisningsmässigt.

Bolagen får inte använda finansiella instrument.

Tillåtna instrument för skuldförvaltningen är ränteswappar där maximal tillåten löptid för ett enskilt derivatinstrument är 10 år. Nettovolymen utestående räntederivat får inte överstiga den totala andelen av låneskulden upptagen med rörlig ränta. Spekulativt positionstagande i syfte att skapa intäkter på ränte- eller kursrörelser är inte tillåtet.

För att minska risken att resultatet påverkas till följd av marknadsvärdesförändringar på säkringsinstrumenten så ska de instrument som används vid ingånget avtal uppfylla kraven för säkringsredovisning enligt kommunens upprättade säkringsdokumentation.

Externa ränteswappar får endast ske med följande godkända motparter:

- Skandinaviska Enskilda Banken AB
- Swedbank AB

- Nordea AB
- Svenska Handelsbanken AB

Tillåtna motparter, långfristig lånefinansiering

Lånefinansiering får ske enligt nedan:

- Lån hos Kommuninvest i Sverige AB (publ)
- Lån hos Europeiska Investeringsbanken (EIB) och Europeiska Utvecklingsbanken (CEB)
- Lån hos Nordiska Investeringsbanken (NIB)
- Lån hos svensk bank med lägst lång rating ”A” enligt Standard & Poor alternativt ”A1” enligt Moody’s
- Checkräkningskredit (för att täcka det kortfristiga likviditetsbehovet)

Utlåning till bolag

Kungälvs kommun finansierar sina helägda bolag. Bohusläns räddningstjänstförbund (Ale och Kungälvs kommuner är förbundsmedlemmar) ingår i kommunens koncernkonto. De lån som upptas för bolagens räkning ska vara specifika och inte andelar av gemensamma lån.

Vidareutlåning till helägda bolag ska ske affärsmässigt.

Förfallotidpunkt och räntebindningstid för den lånefinansierade delen av kommunens utlåning till bolagen skall följa upplåningens förfallotidpunkt och räntebindningstid.

Likviditet och finansiella tillgångar

Kommunkoncernen ska hålla god betalningsberedskap. Med god betalningsberedskap menas att inom en vecka kunna frigöra medel motsvarande en månads löpande utgifter. Grunden till god betalningsberedskap bygger på likviditetsplanering, koncernsamordning, checkräkningskredit och lånelöften.

Huvudalternativet vid överlikviditet ska vara att amortera eller lösa utestående lån/krediter. Eventuell överlikviditet kan därefter placeras kortfristigt i statsskuldväxlar, stats-, kommun- och bostadsobligationer, bankdeposition och bankinlåning med maximal löptid 1 år.

Vid placering av medel bör minst två placeringsalternativ tas fram. Placering av medel får endast ske genom följande godkända motparter:

- Skandinaviska Enskilda Banken AB
- Swedbank AB
- Nordea AB
- Svenska Handelsbanken AB

4. Intern kontroll

På delegation av kommunstyrelsen fattar ekonomichefen beslut, väljer finansieringsinstrument och långgivare samt när i tiden transaktionen skall genomföras.

De operativa riskerna ska begränsas genom att:

Tillse att rutiner och processer är dokumenterade

Så långt det är möjligt säkerställa personoberoende och funktionsåtskillnad

Säkerställa att finanshanteringen sker i linje med denna policy avseende ansvar, rapportering och hantering av finansiella risker.

Löpande utbilda personalen i finansiella frågor

Förvaltningen ska upprätta säkringsdokumentation enligt RKR:s rekommendation

5. Uppföljning och rapportering

Rapporteringen syftar till att löpande informera och ska ske i samband med den ekonomiska uppföljningen, varje tertial.

Rapport till kommunstyrelsen och, för kännedom, till ekonomiberedning och kommunrevision, skall innehålla följande uppgifter:

- Skuldportföljens sammansättning inkl förändringar
- Skuldportföljens genomsnittliga räntesats
- Skuldportföljens genomsnittliga kredit- och räntebindningstid
- Omfattningen av skuldportföljens derivat
- Kommunens borgensåtaganden
- Likviditet och eventuella placeringar
- Krav/fordringar

Rapport till kommundirektören och finanskommittén lämnas fyra gånger per år och innehåller, förutom ovanstående, ytterligare uppgifter såsom skuldportföljens utfall i förhållande till stadgade intervall för kredit- och räntebindning.

Avvikelse mot styrdokument skall rapporteras omedelbart.

6. Levandegöra

Riktlinjerna styr finansfunktionens skuld- och likviditetsförvaltning. Före det att riktlinjernas giltighetstid utgår ska behov av eventuell uppdatering initieras av ekonomichefen.

